

Allegat II.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia etatu urzędników i służ
Wydziału krajowego.

WYSOKI SEJMIE!

Wydział krajowy uważa za swój obowiązek donieść Wys. Izbie, iż siłami, jakimi obecnie rozporządza, powołaniu swojemu sprężystej administracyi sprostać nie jest w możności.

Ktokolwiek, choćby pobieżnie tylko, wglądnie w zakres działania Wydziału krajowego i porówna czynności roku 1866., w którym etat urzędników Wydziału krajowego ustanowiony został, z czynnościami bieżącego roku, ten musi przyjść koniecznie do tego samego przekonania, chociaż etat urzędników oddziału rachunkowego w roku 1874. pomnożony został o 10 asystentów.

Spostrzegłszy, jak znacznie powiększyły się czynności, wniósł był Wydział krajowy w r. 1875 sprawozdanie do Wys. Sejmu, w którym upraszał o podwyższenie etatu urzędników koncepcyjnych o dwóch sekretarzy, zaś etatu urzędników oddziału rachunkowego o 4 adjunktów. Jako powód przytoczył Wydział krajowy, że bezpośredni nadzór nad majątkami gminnymi, jaki nowela z r. 1875. włożyła na Wydział krajowy, wymaga koniecznie tego podwyższenia. Lecz Wys. Sejm przeszedł nad tym wnioskiem do porządku dziennego.

Od tego czasu nie tylko nie zmniejszyły się czynności, ale wzrosły w proporeyi niezwykłej, żądania powiatów i gmin o bezpośrednią ingerencyę w sprawy administracyi majątków gminnych stały się coraz częstszemi i nieuniknionemi, a jakkolwiek Wydział krajowy starał się zadaniom tym, o ile siły jego starczyły, zadość uczynić, musiał w mnogich wypadkach nieuwzględnić słusznych żądań.

Jeżeli Wydział krajowy ma swojemu zadaniu sprostać, jeżeli mianowicie ma bieżącą administracyę szybko i sprężysto wykonywać, jeżeli ma tam, gdzie tego powiat lub gmina wymaga, przyjść w pomoc swojemu siłami do wprowadzenia ładu w administracyę gminną, jeżeli, jak to się dotychczas

w przeważnej części działa, nie ma ograniczyć swej ingerencji do takich tylko wypadków, w których złe się już stało, majątek gminny został nadwreżony lub całkiem rozdrapany, a tem samem nie można już było złego naprawić, lecz trzeba się było ograniczyć do uporządkowania pozostałej reszty majątku, jeżeli jeszcze cokolwiek do ratowania zostało, Radę gminną rozwiązać, a winnych oddać władzy karnej—, natenczas oświadczyć musi Wydział krajowy, iż obecnymi siłami swojemi w żaden sposób wystarczyć nie może.

Jeżeli nadto zważymy, że czynność Wydziału krajowego jako najwyższej Władzy nadzorczej nad majątkami gminnymi wynoszącymi do 40 milionów zł. w. a., nie może być ograniczoną do tych tylko wypadków, które się kończą na rozwiązaniu Rady gminnej i oddaniu winnych pod Sąd, ale powinna się rozciągać do zarządzeń prewencyjnych, to jest do wglądnięcia w gospodarkę przynajmniej gmin miast i miasteczek, do oblikwidacyi, do sprostowania błędnej manipulacyi, do pouczenia i do wprowadzenia administracyi w tok prawidłowy,—musimy przyjść do przekonania, że w obec braku ludzi fachowych przy Wydziałach powiatowych, Wydział krajowy musi być zaopatrzony w takie siły, iżby przynajmniej w przeciągu pewnego szeregu lat mógł wglądać w administrację wszystkich miast i miasteczek a tem samem zapobiegł wczesnie złemu.

Stawiamy śmiało to twierdzenie, bo trudno nie przyznać, że dobra administracja majątków gminnych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracyi autonomicznej, bo przekonaliśmy się, że od roku 1875, w którym prosiliśmy o pomnożenie sił w celu wywierania bezpośredniego wpływu na administrację gminną, ogół poniósł o wiele większą stratę przez niesumienną administrację majątków gminnych, niż by był poniósł przez opłacenie urzędników, o których prosiliśmy.

I dziś nie prosimy o takie pomnożenie, któreby odpowiadało wszystkim celom powyżej wytkniętym. Zanadto fundusz krajowy obciążony jest, iżby na razie zdołał ponieść znaczniejsze ciężary, ale prosimy tylko o takie pomnożenie, któreby nam choć w części ułatwiło nasze zadanie.

A teraz przystępujemy do statystycznego umotywowania naszego wniosku.

1. Co do oddziału conceptowego.

Liczba podań wynosiła w r. 1866, w którym obecny etat uchwalony został	6.251
w roku 1867	13.901
" 1868	15.076
" 1869	16.986
" 1870	17.213
" 1871	19.413
" 1872	22.416
" 1873	22.702
" 1874	26.839
" 1875	31.691
" 1876	35.900
" 1877	43.742
" 1878 do końca Czerwca 35.278 tak, że prawdopodobnie z końcem roku 1878 wyniesie liczba podań	70.000

Porównajmy te liczby z liczbami innych Wydziałów krajowych znaczniejszych krajów koronnych, to się okaże następujący rezultat :

Kraj koronny	W p ł y n ę ł o				Liczba urzędników	Wypada na jednego urzędnika
	w r. 1873	w r. 1874	w r. 1875	przeciętnie		
Morawia	21.593	24.608	27.067	24.419	102	239
Wyższa Austria	13.852	13.727	13.964	13.847	66	209
Czechy	33.474	36.265	37.443	35.727	131	272
Styrya	15.000	15.418	14.873	15.097	65	232
Niższa Austria	24.473	27.641	26.524	26.246	120	218
Galicja	22.702	26.839	31.691	27 060	63	445
a jeżeli weźmiemy lata						
	1875	1876	1877			
	31.691	35.900	43.742	37.111	63	590
a jeżeli weźmiemy ostatnie trzy lata						
	1876	1877	1878			
	35.900	43.742	70.000	49.880	63	790

%. Załączony pod %. wykaz komisji wysłanych od roku 1874 po koniec roku 1877 świadczy, że w sprawach gminnych przepędzili na komisjach nasi urzędnicy

a) konceptowi, dni	490
b) rachunkowi, „	2340
c) techniczni, „	12
	2842

2. Co do oddziału rachunkowego

Oddział rachunkowy dostarczył nam od roku 1874. po koniec roku 1877. do różnych komisji urzędników z ilością dni komisyjnych **2814**

Nadto przybyły od roku 1874. w którym pomnożono liczbę urzędników rachunkowych o 10 asystentów :

- a) sprawy szupasowe,
- b) sprawy gminne z rewizją inwentarzów i budżetów,
- c) własny zarząd w szpitalach krakowskich,
- d) odrębny zarząd w domu dla obłąkanych w Kulparkowie,
- e) mnogie fundacje stypendyjne i dobroczynne,
- f) fundusz szkół ludowych,
- g) fundusz szkół ludowych z r. 1872,
- h) szkoła gospodarstwa lasowego,

- i) szkoły gospodarskie w Dublanach,
- k) budowa gmachu Sejmowego,
- l) fundusz propinacyjny,
- m) archiwa aktów grodzkich i ziemskich,

i spodziewamy się jeszcze administracji funduszu melioracyjnego, funduszu pożyczkowego dla powiatowych kas zaliczkowych i pożyczkowych i szkoły gospodarskiej w Czernichowie.

Jak ogromnie wzrastają agendy oddziału rachunkowego, wykazuje następujące zestawienie:

	Dochody		Wydatki		Pozostałość	
	Zł.	ct.	Zł.	ct.	Zł.	ct.
1. Stan majątku wynosił w r. 1861	—	—	—	—	284.677	74
2. " " " " 1866						
w majątku obrotowym	1,597.574	62 ¹ / ₂	1,558.921	48 ¹ / ₂	38.653	14
" " zarodowym	1,388.146	83	—	—	1,388.146	83
Suma za rok 1866	2,985.721	45¹/₂	1,558.921	48¹/₂	1,426.799	97
3. w roku 1873:						
w majątku obrotowym	12,773.922	50 ¹ / ₂	10,163.986	23	2,609.936	27 ¹ / ₂
" " zarodowym	5,402.889	58 ¹ / ₂	1,783.849	59	3,619.039	99 ¹ / ₂
Suma za rok 1873	18,176.812	9	11,947.835	82	6,228.976	27
4. w roku 1876:						
w majątku obrotowym	11,414.262	65	9,998.194	99 ¹ / ₂	1,416.067	65 ¹ / ₂
" " zarodowym	6,311.340	27 ¹ / ₂	1,079.633	32 ¹ / ₂	5,231.706	95
w depozytach	619.719	87 ¹ / ₂	336.180	42 ¹ / ₂	283.539	45
Suma za rok 1876	18,345.322	80	11,414.008	74¹/₂	6,931.314	5¹/₂
do tego skrypta dłużne						
w majątku obrotowym	1,340.490	—	—	—	1,340.490	—
" " zarodowym	1,454.339	67 ¹ / ₂	19.190	93	1,435.148	74 ¹ / ₂
Ogółem w r. 1876	21,140.152	47¹/₂	11,433.199	67¹/₂	9,706.952	80
W porównaniu z wynikiem za rok 1866. okazuje się zwiększenie o	18,154.431	1 ¹ / ₂	9,874.278	19	8,280.152	82 ¹ / ₂
zaś w porównaniu z rokiem 1873. jako regulacyjnym okazuje się zwiększenie o	2,963.340	38	—	—	3,477.976	52 ¹ / ₂
zmniejszenie	—	—	514.636	14 ¹ / ₂	—	—
choć nie wchodzi w to jeszcze majątki szkoły rolniczej Dublańskiej, ani też funduszu propinacyjnego.						

2/. Dołączony pod 2/. wykaz porównawczy etatu oddziału rachunkowego i obrotu majątkowego innych ważniejszych krajów koronnych wykazuje, że nasz obrót pieniężny jest największy ze wszystkich, a koszt utrzymania naszego oddziału rachunkowego wynoszą najmniej.

3. Co do oddziału manipulacyjnego.

Stan urzędników manipulacyjnych jest obecnie ten sam jak w r. 1866., w którym Wys. Sejm uchwalił etat urzędników manipulacyjnych. W roku 1874. zostały tylko płace tych urzędników uregulowane, etat nie został powiększony.

Jak zaś praca w tym oddziale wzrosła, raczy Wys. Sejm przekonać się z załączonego wykazu statystycznego ^{3/}. a jakkolwiek nie jest do życzenia, aby większa część agend, mianowicie w archiwum załatwioną została przez dyurnistów, to przecież Wydział krajowy nie wnosi pomnożenia posad kancelistów, ale tylko prosi o ustanowienie posady Ekspedytora.

W etacie z roku 1866. nie mamy posady Ekspedytora, — i wtenczas tej posady nie było potrzeba. Czynności nie były tak znaczne, iżby ich Dyrektor kancelaryi nie był w stanie załatwiać obok swoich czynności. Dziś to stało się już niemożliwem i posada ta stała się niezbędną, a samo z siebie wynika, że przy tak znacznie podwyższonych agendach oddziału manipulacyjnego i liczba woźnych wystarczyć już nie może.

Z tych powodów uprasza Wydział krajowy o podwyższenie etatu urzędników conceptowych o trzech sekretarzy, etatu urzędników oddziału rachunkowego o 4 adjunktów, o utworzenie posady Ekspedytora i o jednego woźnego.

Dla Ekspedytora czyli Dyrektora Ekspedytury, proponujemy płacę pośrednią między płacą archiwisty i protokolisty a to:

płacy 1300 zł. w. a., dodatku aktywalnego 270 zł. w. a. i dodatku pięcioletniego 160 zł. w. a.

Podniesienie etatu we wszystkich trzech gałęziach, jakkolwiek na oko znaczne, będzie częściowem tylko zaradzeniem koniecznej potrzeby, wszystkim niedostatkom, jakie powyżej wytknęliśmy, zadosyć nie uczyni a to z następujących powodów:

1. Co do oddziału conceptowego.

Uzyskawszy trzech sekretarzy, musimy odstawić jednego do wyłącznej pomocy dla Prezydium Wydziału krajowego, które aprobować musi wszystkie ekspedycje, zatem potrzebuje do pomocy jednego i to wytrawnego urzędnika obznajomionego ze wszystkimi agendami Wydziału krajowego. Dwaj inni sekretarze będą rzeczywistą ulgą przy załatwianiu spraw w Wydziale krajowym.

2. Co do oddziału rachunkowego.

Z czterech proponowanych adjunktów jeden będzie stale zatrudniony przy funduszu propinacyjnym — trzej inni posłużą do ułatwienia rewizyi i do wysyłania na komisye.

3. Co do oddziału manipulacyjnego

przybędzie nam jedna siła, zastępująca tylko częściowo niedostatek.

Z tych tedy powodów Wydział krajowy wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Pomnaża się

a) Etat urzędników konceptowych o trzech sekretarzy,

b) Etat urzędników oddziału rachunkowego o czterech adjunktów,
z płacami i emolumentami wyrzeczonymi w uchwale Sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874.]

2) Otwiera się przy Wydziale krajowym :

a) Posada Dyrektora Ekspedytury z roczną płacą tysiąca trzechset (1300) zł. w. a.,
dodatkiem aktywalnym o rocznych dwieście siedmdziesiąt (270) zł. w. a. i z doda-
tkiem pięcioletnim o rocznych stu sześćdziesięciu (160) zł. w. a.; —

b) Posada woźnego z płacą i emolumentami w uchwale Sejmowej z dnia 3.
Stycznia 1874 wymienionemi.

3) Urzędnikom i słudze na powyższe posady powołanym służy charakter urzędników kra-
jowych i sługi krajowego i mają oni wszystkie prawa i obowiązki wymienione w ustanowie służby kra-
jowej i w uchwale Sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 30. Lipca 1878.

Marszałek krajowy :

Ludwik hr. Wodzicki w. r.

Członek Wydziału krajowego i sprawozdawca :

Oktaw Pietruski w. r.

Wykaz komisyj

delegowanych przez Wydział krajowy, z powodu wykonywania nadzoru nad zakładowym majątkiem gmin i zakładów gminnych, tudzież nad zakładowym majątkiem powiatów

(§. 48. u. o rep. p.)

począwszy od r. 1874^{go} aż po koniec 1877^{go} roku.

Powód wysłania komisji	Dokąd?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rachunk.	techn.	konc.	rach.	techn.
R o k 1874							
Wskutek licznych skarg i zażeń większości Członków Rady miejsk. przeciw działalności Zwierzchności gminnej.	Kęty. (Zbadanie gospodarstwa gminnego i dochodzenie dyscyplinarne.)	Michalczewski			11	—	—
Wskutek odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa i na skutek relacji Wydziału powiatowego.	Drohobycz.	Michalczewski (śledztwo dyscyplin.)	Sapałaczyński (likwid.)		16	—	—
					—	85	—
Wskutek przedstawień Wydziału powiatowego, dodano Wydziałowi pow. urzędnika rachunkowego do fachowej pomocy.	Tarnów. (likwidacya majątku gminnego ubogich i chorych i skontrum kasy oszczędności.)		Stroner		412 21	—	—
Z powodu nieporozumień przy skontrze kasy oszczędności tarnowskiej.	Tarnów.	Mochnacki			4	—	—
Uznana potrzeba uporządkowania rachunków.	Jasło. (lik. szpital.)		Tranda		—	74 4 8	—
	Jasło.	Mochnacki			11	—	—
Na kilkakrotne prośby Wydziału powiatowego.	Mościska Sądowa Wisznia.		Żółkiewski		—	200	—
Na prośbę Reprezentacji powiatow. w sprawie administracji dróg powiatowych	Ropczyce.	Michalczewski.			11	—	—
			Tarnawski		—	15	—
			Pochowski		—	—	5
Na prośbę Wydziału pow. popartą ustnie przez JW. Prezesa.	Żydaczów.		Sapałaczyński		—	5	—
Do przeniesienia					53	824	5

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga.
<p>Złożono Naczelnika gminy z urzędu, uznając go niezdolnym do piastowania tej godności przez lat 3. W drodze sądowej skazany został prawomocnie na 3 tygodniowy areszt i zapłacił kosztą dochodzenia.</p>	
<p>Rozwiązano Radę miejską. Komisarz rządowy uporządkował administrację gminną i oddał uporządkowaną nowo wybranej reprezentacji, Naczelnik gminy pokrył kosztą dochodzenia.</p>	
<p>Wyrokiem Sądu przysięgłych skazani 2 urzędnicy za zbrodnię sprzeniewierzenia.</p>	
<p>Udzielono Zwierzchności gminnej wynik likwidacyi do zastosowania się i uchylecia wytkniętych nieprawidłowości. Powiat zapłacił kosztą likwidacyi.</p>	
<p>Uchylono nieporozumienia.</p>	
<p>Poczyniono administracyjne zarządzenia.</p>	
<p>Przeprowadzono dochodzenie w sprawie kradzieży kasy jasielskiej.</p>	
<p>Na prośbę i na koszt Wydziału powiatowego wysłano mu do pomocy urzędnika rachunkowego. Wydział powiatowy poczynił stosowne zarządzenia celem uporządkowania gospodarstwa gminnego.</p>	
<p>Rewizya gospodarstwa drogowego i pouczenia administracyjne. Powiat zapłacił kosztą uporządkowania rachunków powiatowych, o które sam upraszał.</p>	
<p>Na prośbę i koszt Wydziału powiatowego wydelegowano urzędnika rachunkowego, który pomocnym był komisji Wydziału powiat. przy przeprowadzeniu skontra kasy miejskiej w Zydaczowie. Wydział pow. poczynił następnie stosowne administracyjne zarządzenia.</p>	

Powód wysłania komisji	Dokąd?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rachunk.	techn	konc.	rach	tech.
Na prośbę Wydziału powiatowego.	Z przeniesienia			53	824	5	
	Biecz (likwidacya)		Tranda	—	178	—	
Z urzędu o wzajemne pretensye między fund. szpitala a resztą gminnych funduszów miejskich.	Stanisławów	Grott		5	—	—	
Razem w roku 1874.				58	1002	5	
Rok 1875							
Na prośbę Wydziału powiatowego (likwidacya na koszt powiatu).	Jarosław	Michalczewski		12	—	—	
			Sapałaczyński	—	108	—	
Wskutek licznych skarg i na zawezwanie c. k. Sądu obwodowego.	Obertyn	Wereszczyński Marek		4 21	—	—	
			Sapałaczyński	—	64	—	
Na kilkakrotne prośby Wydziału powiatowego.	Buczacz (likwidacya)		Krobicki	—	147	—	
Wskutek odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa	Oświęcim	Michalczewski		19	—	—	
			Tranda	—	18	—	
Wskutek uchwały c. k. Sądu krajowego, którą odstąpiono akta karne do śledztwa dyscyplinarnego, tudzież wskutek odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa.	Gródek	(likwidac.)	Michalczewski		21	—	—
				Tranda	—	22	—
				Sapałaczyński	—	91	—
Do przeniesienia				77	450	—	

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga
<p>Wysłano na prośbę Wydziału powiatowego i na koszt fundacyj biec- kich urzędnika rachunkowego do pomocy komisji Wydziału powiatowego. Na podstawie faktów sprawdzonych przez komisję, została Rada miejska rozwiązana. Administracyjne zarządzenia poczynił Wydział powiatowy do- piero w r. 1878. wskutek ponownej komisji do Biecza.</p>	
<p>Naczelnik gminy zasuspendowany, pokrył sprawdzone braki. Posta- wiony w stan oskarżenia przez c. k. Prokuraturę w Przemyślu. Przy roz- prawie ostatecznej w obec przysięgłych uwolniony (7—5). Śledztwo dyscy- plinarne na nalegania c. k. Prezydium Namiestnictwa wdrożono przeciw urzędnikom gminnym.</p>	
<p>Naczelnik gminy zasuspendowany. Postawiony w stan oskarżenia przez c. k. Prokuraturę w Kołomyi, uwolniony przez Sąd przysięgłych (większością). Śledztwo dyscypl. w toku.</p>	
<p>Na prośbę i na koszt powiatu wydelegowano urzędnika rachunko- wego do pomocy komisji Wydziału powiatowego. Ze względów na okoli- czność, że naczelnik gminy zmarł w toku likwidacji, a reprezentacja gminna zmienioną została w tym czasie z upływem trzechlecia, ograniczył się Wydział powiat. do poczynienia administracyjnych zarządzeń.</p>	
<p>Rozwiązano reprezentację gminną. Komisarz rządowy uporządkował w ciągu roku gospodarstwo gminne i oddał takowe nowo wybranej repre- zentacji.</p>	
<p>Ze względu, że zaskarżone fakta były już przedmiotem poprzednich dochodzeń i spowodowały rozwiązanie reprezentacji gm. tudzież suspenzyę Naczelnika gminnego, ograniczono się do administracyjnych zarządzeń. Prokuratura nie dopatrywała powodu ścigania członków Zwierzchności gminnej.</p>	<p>Kasyer gminny ska- zany wyrokiem Sądu na 2 letnie więzienie.</p>

Powód wysłania komisji	Dokąd?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rachunk.	techn.	konc.	rach.	tech.
Deputacya z gminy Kulikowa.	Z przeniesienia			77	450	—	
	Kulików	Michalczewski.			9	—	—
	Razem w r. 1875.			86	450	—	
Rok 1876.							
Wskutek zażalenia banku narodowego we Wiedniu.	Brody	Michalczewski.			11	—	—
Uznana potrzeba likwidacyi.	Nowy Sącz (szpital)		Tranda		—	27	—
	Jarosław			Reutt			
Wskutek doniesień o nieodpowiednem użyciu funduszków powiatowych na budowę drogi powiatowej.	Gródek	Michalczewski			łącznie z komisją gminną	—	—
Wskutek skarg zanesionych przeciw działalności Zwierzchności gminnej i na przedstawienie Wydziału powiatowego.	Radomyśl	Michalczewski			12	—	—
	Tarnów (Kradzież kasy Jasielskiej).	Michalczewski			2	—	—
Wskutek przedstawienia Wydziału powiatowego.	Śniatyn	Michalczewski Marek	Bujnowski	Reutt	25 10 7	25	11 5
Wskutek skarg wnoszonych przeciw Naczelnikowi gminy.	Bohorodczany	Michalczewski	Bujnowski		5	5	—
Do przeniesienia					72	57	16

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga
Usunięto pisarza gminnego, jako głównego sprawcę nieporządków.	
Zarządzenie administracyjne. Z powodu grożącego niebezpieczeństwa dla zakładowego majątku, udzielono gminie pożyczkę z funduszków krajowych i wyjednano bardzo korzystne warunki w banku narodowym.	
Poczyniono administracyjne zarządzenia.	
Przedstawiono sprawdzony stan rzeczy Radzie powiatowej, która po rezygnacji ówczesnego Prezesa stosowne zarządzenia poczyniła.	
Poczyniono administracyjne zarządzenia celem uporządkowania gospodarstwa gminnego. Naczelnik gminy pokrył koszty uporządkowania.	
Zabezpieczono szkodę funduszu krajowego na majątku wszystkich o zbrodnię poszlakowanych .	
Rozwiązano Radę gminną a komisarz rządowy sprzedał młyny amerykańskie, których budowa i wydzierżawienie znaczne straty dla gminy przyniosła.	
Poczyniono administracyjne zarządzenia.	

Powód wysłania komisji.	Dokąd ?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rachunk.	techn.	konc.	rach.	techn.
		Z przeniesienia			72	57	16
W skutek przedstawienia Wydziału powiatowego.	Kołomyja	Michalczewski		Czaderski	11 —	— —	— 7
Na prośbę Rady miejskiej.	Kołomyja		Sapałaczyński		—	173	—
Na prośbę Wydziału powiatowego.	Brzozów		Bujnowski		—	11	—
Na przedstawienie Wydziału powiatowego.	Wieliczka	Michalczewski	Sapałaczyński		10	10	—
Na wezwanie Sądu.	Przemyśl	Michalczewski	Sapałaczyński		5	5	—
Na wezwanie Sądu celem zastąpienia funduszu krajowego uszkodzanego.	Tarnów (kradzież Jasielska).	Michalczewski			11	—	—
Na prośbę Wydziału powiatowego.	Jaworów	Michalczewski			3	—	—
			Janikowski		—	75	—
Razem w roku 1876.					112	331	23
Rok 1877							
Wskutek odezwy c. k. Prezydium Namiestn. a względnie reskryptu P. Ministra spraw wewn. wystosowanego do c. k. Prezydium Namiestnictwa.	Tarnów (Rewizya gospodarstwa gminnego i szczegółowe skontrum kasy oszczędności.)	Michalczewski			64	8	}
			Sapałaczyński		—	43	
			Szajnok		—	27	
Do przeniesienia					64	78	—

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga
<p>Sprawdzono stan budowy ratusza i gimnazjum. W skutek dokonanej rewizji gospodarstwa gminnego, uznała Rada miejska sama potrzebę zlikwidowania funduszków i udała się w tej mierze do Wydziału krajowego.</p>	
<p>Oddano cały akt likwidacyjny Wydziałowi powiatowemu a względnie Reprezentacji gminnej z poleceniem usunięcia nieprawidłowości. Koszta likwidacji i technicznych oględzin pokrywa gmina.</p>	
<p>Ponieważ urzędnik rachunkowy delegowany został do pomocy komisji Wydziału powiatowego, przeto Wydział powiatowy poczynił we własnym zakresie stosowne administracyjne zarządzenia.</p>	
<p>Poczyniono administracyjno-rachunkowe zarządzenia. celem uporządkowania gospodarstwa gminnego.</p>	
<p>Rozprawa ostateczna przeciw Naczelnikowi gmin. w Jarosławiu.</p>	
<p>Wyrokiem Sądu przysięgłych skazani sprawcy kradzieży kasy jasielskiej. Przyznano poszkodowanemu funduszowi krajowemu poniesione szkody, tudzież wszystkie koszta komisyjne łącznie z stawieniem się na ostateczną rozprawę. Ponieważ skazani posiadają majątek ruchomy i nieruchomy, więc szkody funduszu krajowego zostaną pokryte.</p>	
<p>Poczyniono administracyjne zarządzenia.</p>	
<p>Ponieważ poprzednie likwidacje i liczne napomnienia nie osiągnęły pożądanego celu, a dalsza administracja w obec zaciętych sporów była niemożliwą, więc rozwiązano reprezentację gminną, a następnie oddano przez komisarza rządowego uporządkowane gospodarstwo nowej reprezentacji. Od tych czas istnieje spokój w tej gminie.</p>	

Powód wysłania komisji	Dokąd?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rach.	techn.	konc.	rach.	tech.
Liczne skargi.	Z przeniesienia			64	78	—	
	Brody	Marek			4	—	—
W skutek doniesienia Prezydium Rady powiatowej.	Gorlice	Michalczewski			19	—	—
		Bujnowski			9	—	—
					—	104	—
W skutek przedstawień tak Wydziału pow. jak i Rady miejskiej.	Brzeżany	Michalczewski			8	—	—
W skutek zażaleń banku narodowego we Wiedniu.	Brody	Marek			8	—	—
W skutek petycji kilkudziesięciu członków gminy.	Stryj	Michalczewski			9	—	—
W skutek zarzutów poczynionych.	Jasło (powiatowa).	Michalczewski			razem z następną	—	—
Na liczne skargi przeciw Zwierzchności gminnej.	Jasło	Michalczewski	Szajnok (likwid.)		10	—	—
W skutek prośby członków Rady gminnej.	Kałuż	Michalczewski			11	—	—
		Olszewski			—	59	—
		Bujnowski			—	132	—
	Stanisławów (szpital.)	Michalczewski	Sapałaczynski		łącznie z komisją gminną		
Na prośbę deputacji gminnej.	Brzeżany	Michalczewski			11	—	—
	Obertyn	Marek			20	—	—
Wskutek nieporozumień w łonie reprezentacji.	Dobromil (powiat.)	Michalczewski			wspólnie z następną		
	Do przeniesienia			173	468		

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga
Spór propinacyjny rozpatrzono.	
Sprawdzono rażące nieporządki i deficyta kasowe, w skutek czego zarządzić musiano ogólną likwidację.	
Likwidacja majątku gminnego.	
Zbadano spór propinacyjny pomiędzy gminą a skarbem państwa Brzeżan i wydano na tej podstawie orzeczenie.	9539-877
Znaglono gminę do uiszczenia rat zaległych w banku narodowym we Wiedniu.	
Poczyniono szczegółowe administracyjne zarządzenia.	
Sprawdzono zadowalniający stan budowy gmachu na pomieszczenie Rady powiatowej i ograniczono się na podaniu wskazówek celem zabezpieczenia funduszy gminnych do budowy użytych.	
Poczyniono administracyjne zarządzenia.	
Sprawdzono deficyta kasowe i zarządzono w skutek tego szczegółową likwidację.	
Likwidacja.	
Oddalono kontrolora szpitala i uporządkowano rachunki szpitalne.	
Zawarto ugodę pomiędzy gminą i skarbem państwa Brzeżan, zabezpieczającą z jednej strony dochody gminne a z drugiej strony praw propinacyi i uchylono w ten sposób powód do gorszących zatargów.	
Śledztwo dyscyplinarne przeciw byłemu naczelnikowi gm. w toku.	
Udzielono powiatowi licznych wskazówek do dalszej administracji.	

Powód wysłania komisji	Dokąd?	D e l e g o w a n i			Ilość dni		
		koncept.	rachunk.	techn.	konc.	rach.	tech.
	Dobromil gmina	Z przeniesienia			173	468	—
		Michalczewski			9	—	—
Przy sposobności innej komisji.	Ropczyce	Michalczewski			9	—	—
ddto.	Rzeszów	Michalczewski			3	—	—
Na prośbę Wydziału powiatowego	Myslenice	Michalczewski			8	—	—
	Nowy Sącz	Michalczewski			12	—	—
Na prośbę Wydziału powiatowego	Biecz	Michalczewski			2	—	—
Potrzeba bliższego zbadania sprawy zakupna 462 morgów lasu przez gminy Cześniaki.	Cześniaki	Drwęski			5	—	—
	Kamionka strumił.	Marek			11	—	—
Na prośbę Wydziału powiatowego.	Sędziszów	Michalczewski			2	—	—
		Sapałaczyński			—	38	—
Na prośbę Wydziału powiatowego.	Dębica		Bujnowski		—	51	—
		Razem w roku 1877.			234	557	—
Z e s t a w i e n i e.							
W roku 1874					58	1002	5
" " 1875.					86	450	—
" " 1876.					112	331	7
" " 1877.					234	557	—
Razem					490	2340	12

C o z a r z ą d z o n o ?	Uwaga.
<p>Niespodziewane skontro. Udzielono administracyjnych wskazówek.</p>	
<p>Przeskontrowano kasę i udzielono administracyjnych pouczeń.</p>	
<p>Niespodziewane skontro wykazało prawidłowy stan kasy.</p>	
<p>Niespodziewane skontro udzielono administracyjnych pouczeń.</p>	
<p>Niespodziewane skontrum, udzielono licznych wskazówek i wytknięto liczne nieprawidłowości dawniejszych lat.</p>	
<p>Niespodziewane skontrum. Wydano kategoryczne polecenia względem uporządkowania bogatych fundacyi tej gminy pod rygorem §. 102 ust. gm.</p>	
<p>Poczyniono administracyjne zarządzenia.</p>	
<p>Spór propinacyjny z obszarem dworskim uchylono orzeczeniem.</p>	
<p>Przy niespodziewanem skontrze kasowem sprawdzono wielki nielad. w skutek czego okazała się potrzeba likwidacyi celem uporządkowania rachunków gminnych.</p>	
<p>Likwidacya majątku gminnego, na tej podstawie wydano szczegółowe polecenia. Powiat zapłacił koszta.</p>	
<p>Na prośbę i na koszt powiatu, który w swoim zakresie stosowne zarządzenia poczyni.</p>	

Z drukarni A. Waydowicz (pt. Poremby) Lwów, Rynek 1. 9.

Wykaz

statystyczny etatu buchalteryj i obrotów majątkowych z innych krajów koronnych i z Galicyi.

	Dyrektor	Zastępca dyrek.	Radey	Rewidenci	Oficyalowie	Adjunktów	Ingresistów	Akcesistów	Asystentów	Praktykantów	Registrantów	Diurnistów	Razem osób	Koszt urzędników buchalteryj t. j. Suma płac z dodatkami	Pośe referatów	Roczny wydatek w funduszu krajowym	Suma obrotu pieniężnego we wszystkich funduszach	Koszt urzędników buchalteryj obliczony w stosunku do obrotu pieniężnego w procencie
														zł.		zł.	w roku 1876	
Austria niższa	1	1	6	8	16	—	—	9	14	—	4	59	73.477	12.111	6.332.118	19.783.016	3.714°	
„ wyższa	1	—	3	—	12	—	—	3	—	3	5	27	24.319	4.249	730.634	12.781.804	0.190°	
Czechy	1	1	6	—	32	—	16	—	—	4	1	17	86.238	14.475	5.284.889	29.402.664	0.293°	
Morawia	1	—	4	—	28	—	—	10	—	2	—	2	47	48.150	—	3.138.843	10.260.986	0.469°
Styrya	1	—	3	7	8	—	—	3	—	—	—	13	35	39.920	—	9.504.311	0.420°	
Tyrol	1	—	4	4	8	—	—	—	—	3	—	4	24	27.472	10.851	1.074.273	7.089.346	0.387°
Galicya	1	1	—	—	14	—	—	10	—	—	—	32	58	50.750	34.987	5.969.272	42.280.304zł.94ct.	0.120°

Uwaga:

Data i cyfry powyższe wyjęto:

- a) przy innych krajach koronnych z otrzymanych sprawozdań odnośnych Wydziałów krajowych;
- b) przy Galicyi z sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków za rok 1876 (L. W. 30.429/878).

Wykaz statystyczny

uwidoczniający nadzwyczajny wzrost czynności w Oddziale manipulacyjnym
Wydziału krajowego a mianowicie w ostatnich czterech latach

od 1. lipca 1874 do tegoż 1878 r.

Według Protokołu podawczego weszło :					
L. p.	w roku	Exhibitów	L. p.	w roku	Exhibitów
1.	1866	6.251	9.	1874	26.839
2.	1867	13.901	10.	1875	31.691
3.	1868	15.076	11.	1876	35.900
4.	1869	16.986	12.	1877	43.742
5.	1870	17.213			
6.	1871	19.413	/		
7.	1872	22.416			
8.	1873	22.702			
Suma	z pierwszych ośmiu lat od objęcia zarządu funduszów kraj. 133.958				
13.	Zaś w pierwszym półroczu 1878 tyle, co w całym 1876 roku				35.278

W miesiącu	Przemundowano arkuszy ekspedycji				Expedjowano korespondencji			
	pilnych	bieżących	do* autografji	Razem	ad acta i z Videatami	do stron w miejscu	na pocztę	Razem s z t u k
1874.								
lipiec	136	780	16	932	360	797	1997	3154
sierpień	150	840	15	1005	325	727	2601	3653
wrzesień	264	863	14	1141	290	720	1627	2637
październik	182	885	18	1085	287	702	1742	2731
listopad	265	1227	19	1511	413	716	1921	3050
grudzień	256	1000	21	1277	418	651	1917	2986
Suma I.	1153	5595	103	6851	2093	4313	11805	18211
1875.								
styczeń	263	1175	17	1455	385	669	2436	3490
luty	275	1316	26	1617	310	779	2120	3109
marzec	260	1535	12	1807	280	829	1958	3067
kwiecień	220	1513	16	1749	275	877	2367	3519
maj	194	1422	12	1628	420	676	2390	3486
czerwiec	75	1404	14	1493	510	863	2070	3443
Suma II.	1287	8365	97	9749	2180	4693	13341	20214
1875.								
lipiec	210	2243	26	2479	495	820	2597	3912
sierpień	133	1513	11	1657	330	743	2653	3726
wrzesień	232	1623	26	1881	376	994	3081	4371
październik	221	1506	24	1751	350	848	2291	3489
listopad	311	1852	20	2183	552	767	2253	3572
grudzień	439	1496	19	1954	603	766	2063	3432
Suma III.	1546	10233	126	11905	2706	4938	14938	22582
1876.								
styczeń	428	1972	18	2418	557	751	2183	3491
luty	351	1548	23	1922	561	760	2530	3851
marzec	563	1652	15	2230	623	844	2044	3511
kwiecień	518	1109	8	1635	548	645	1952	3145
maj	477	1900	22	2399	1183	855	2495	4533
czerwiec	444	1825	24	2293	899	789	2008	3696
Suma IV.	2781	10006	110	12897	4371	4644	13212	22227

*) **Uwaga co do autografji.** Wykaz ten obejmuje tylko ilość ekspedycji lub w ilu egzemplarzach takowe odbite zostały. Oprócz tego odbija py do referatów i do czystopisów i znaczną ilość typów tabel-

W miesiącu	Przemundowano arkuszy ekspedycji				Expedjowano korespondencji			
	pilnych	bieżących	do autografji	Razem	ad acta i z Videatami	do stron w miejscu	na pocztę	Razem sztuk
1876.								
lipiec	451	1782	22	2255	836	869	2196	3901
sierpień	502	2068	17	2587	842	950	1407	3199
wrzesień	418	1646	25	2089	687	925	2300	3912
październik	507	1481	36	2024	596	811	2473	3880
listopad	400	1665	20	2085	712	703	1859	3274
grudzień	466	1709	22	2197	812	828	2282	3922
Suma V.	2744	10351	142	13237	4485	5086	12517	22088
1877.								
styczeń	385	1673	20	2078	661	685	2178	3524
luty	735	1759	19	2513	774	656	2268	3698
marzec	546	2031	24	2601	848	914	2803	4565
kwiecień	345	1735	22	2102	553	738	2498	3789
maj	611	2043	22	2676	821	1030	2339	4190
czerwiec	517	1833	26	2376	856	819	2375	4050
Suma VI.	3139	11074	133	14346	4513	4842	14461	23816
1877.								
lipiec	373	1850	14	2237	773	862	2007	3642
sierpień	570	2706	10	3286	690	929	2214	3833
wrzesień	402	1616	36	2054	822	847	1764	3433
październik	457	1866	43	2366	740	1148	2450	4338
listopad	640	1712	24	2376	844	871	2928	4643
grudzień	494	1891	38	2423	853	931	2625	4409
Suma VII.	2936	11641	165	14742	4722	5588	13988	24298
1878.								
styczeń	555	2383	19	2957	910	1084	2695	4689
luty	550	2091	21	2662	689	1130	2257	4076
marzec	507	2251	24	2782	744	1250	2291	4285
kwiecień	336	1957	26	2219	805	984	2302	4091
maj	351	2226	26	2603	778	1244	2158	4180
czerwiec	432	2048	17	2497	968	1036	2035	4039
Suma VIII.	2731	12956	133	15720	4894	6728	13738	25360

arkuszy) chemicznie dla prasy przygotowanych, bez względu się autograficznie: wszystkie prawie kowerty, różnorodne trycznych do manipulacji rachunkowej i kasowej.

W półroczu	Przemundowano arkuszy ekspedycji				Expedjowano korespondencji			
	pilnych	bieżących	do autografji	Razem	ad acta i z Videatami	do stron w miejscu	na pocztę	Razem

A. Zestawienie sumaryczne według półroczy:

2em. 1874	1153	5595	103	6851	2093	4313	11805	18211
1em. 1875	1287	8365	97	9749	2180	4693	13341	20214
2em. „	1546	10233	126	11905	2706	4938	14938	22582
1em. 1876	2781	10006	110	12897	4371	4644	13212	22227
2em. „	2744	10351	142	13237	4485	5086	12517	22088
1em. 1877	3139	11074	133	14346	4513	4842	14461	23816
2em. „	2936	11641	165	14742	4722	5588	13988	24298
1em. 1878	2731	12956	133	15820	4894	6728	13738	25360

B. Zestawienie średnie co miesiąca według półroczy:

II. 1874	192	932	17	1158	350	712	1967	3035
I. 1875	214	1560	16	1825	365	787	2221	3369
II. „	258	1705	21	1984	451	821	2489	3763
I. 1876	460	1667	18	2150	728	774	2202	3704
II. „	457	1725	23	2206	747	844	2086	3681
I. 1877	523	1845	22	2389	752	807	2410	3936
II. „	490	1940	27	2457	787	931	2331	4049
I. 1878	455	2159	22	2620	815	1121	2289	4226

C. Zestawienie roczne (a to za lata 1874 i 1878 w przybliżeniu):

1874	2250	10500	180	12930	3900	7900	21000	32800
1875	2833	18598	223	21654	4886	9631	28279	42796
1876	5525	20357	252	26134	8856	9720	25729	44315
1877	6075	23715	298	29078	9235	10420	28449	48114
1878	6200	25500	320	32000	10000	13000	29000	52000